

MTÜ Gaia Hariduse Selts

GAIA KOOL

Gaia Kooli arengukava 2018 – 2021

Kinnitatud:

MTÜ Gaia Hariduse Selts juhatuse otsusega nr 1, 29.03.2018

Tallinnas, 2018

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS.....	3
2. GAIA KOOLI LOOMISE TAUST.....	5
3. GAIA KOOLI ÜLDISELOOMUSTUS.....	7
3.1. Õpilaste arv Gaia Koolis.....	11
3.2 Koolis kasutatava tööjõu kirjeldus	11
3.3. Kooli sisehindamise korraldusest ja tulemustest	13
4. GAIA KOOLI VÄÄRTUSED JA EESMÄRK.....	15
4.1. Missioon	18
4.2. Visioon.....	18
5. SÜMBOOLIKA JA TRADITSIOONID	19
6. PAKUTAVA KOOLITUSTEENUSE ISELOOMUSTUS.....	21
7. ARENGUPRINTSIIBID JA -SUUNAD	22
8. PÕHITEGEVUSEGA KAASNEVAD RISKID JA NENDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED	23
9. ANDMED FINANTSRESSURSSIDE OLEMASOLU VÕI NENDE SAAMISE ALLIKA KOHTA.....	26
10. KOOLI ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA	27
10.1. Kooli arengu planeerimise protsessi kirjeldus.....	27
10.2. Arendusvaldkond: eestvedamine ja juhtimine.....	28
10.3. Arendusvaldkond: personalitöö	30
10.4. Arendusvaldkond: koostöö huvigruppidega	31
10.5. Arendusvaldkond: ressursside juhtimine.....	32
10.6. Arendusvaldkond: õppe- ja kasvatusprotsess	32
11. ARENGUKAVA ÜLEVAATAMISE JA MUUTMISE KORD	34

1. SISSEJUHATUS

Käesolev dokument annab ülevaate Gaia Kooli loomise eeldustest ning kooli põhiideest (eesmärk, visioon, missioon, sümbolid, traditsioonid) ja põhitegevusest (arenguprintsiibid ja -suunad, koolitusteenuse iseloomustus, kasutatava tööjõu kirjeldus, kaasnevad riskid ja nende vältimise võimalused). Arengukava on koostatud kooli lastevanemate, õpetajate ja juhtkonna ühistööna.

Arengukava on alusdokument, mis kirjeldab kooli tegutsemispõhimõtteid ja planeeritud tegevusi ning pikemaajalist arengustrateegiat. Kooli arengukava täiendatakse esimese kolme aasta jooksul iga-aastaselt, hiljem vastavalt vajadusele. Arengukava täiendamisse annavad oma panuse koolikogukonna kõik osalised – lapsed, vanemad ja õpetajad. Arengukavas kinnitatud strateegiline tegevuskava on aluseks kooli eelarve koostamisele.

Arengu planeerimisel on oluliseks lähtematerjaliks sisehindamise tulemused. Arengukava tegevuskava koostamisel lähtutakse sisehindamise tulemusena selgunud tugevustest ja parendusvaldkondadest. Tegevuskava põhjal koostatakse igaks õppeaastaks üldtööplaani. Üldtööplaani on tööriistaks kooli arengukava ellurakendamisel. Üldtööplaani täitmist analüüsitakse põhjalikumalt iga õppeaasta lõpus. Andmed koondatakse sisehindamise aruandesse. Järgmine sisehindamise aruanne koostatakse perioodi 2018/19 – 2020/2021 kohta.

Käesolevat arengukava koostati perioodil oktoober 2017 – veebruar 2018 ja sellest võttis osa kooli kollektiiv. Töökoosolekutel töötati välja ja arutati läbi kooli arenguvajadused ja arenguvõimalused ning arengukava uus tegevuskava. Arenguvajadused planeeriti tegevustena arengukava tegevuskavva, kuna nende elluviimine on kooli arengu seisukohalt olulise tähtsusega. Arenguvõimalused ei ole küll kooli arengu seisukohalt võtmetähtsusega, kuid võivad pakkuda innovatiivseid lahendusi, uudset lähenemist koolielu korraldamisel.

Arengukava koostades kaasati kooli Nõukogu. Arengukava eelnõu anti läbitöötamiseks ja arvamuse avaldamiseks Nõukogu liikmetele. Arengukava eelnõud arutati töökoosolekutel ja sellele anti arvamus õppenõukogus (Õpetajate Kogus).

Arengukava lähtub põhikooli riiklikust õppekavast, erakooliseadusest, MTÜ Gaia Hariduse Seltsi põhikirjast, Gaia Kooli põhikirjast ning Gaia Kooli sisehindamise aruandest 2014/15 – 2016/17 ja sisehindamise raames tehtud kokkuvõtetest.

2. GAIA KOOLI LOOMISE TAUST

Eesti haridusruumis on viimaste aastate jooksul tõusnud üha enam esile probleemid, mis seavad kahtluse alla haridussüsteemi toimimise põhimõtete ajakohasuse. Üha enam arutatakse mida teha, kui lastel ei ole koolirõõmu, kui hommikune ärkamine ja koolijõudmine on raske, kui koduseid töid on liiga palju, kui esineb koolikiusamist, kui koolitee on väga pikk ja väsitav (seda nii kaugemates maapiirkondades kui linnade lähiümbrustes), kui esineb palju koolist väljalangemist, kui aeglasematel lastel on koolis raske hakkama saada, samal ajal kui kiirema taipamisega õpilastel on tundides igav jne.

Väljakutseid, millele tänane haridussüsteem lahendusi otsib, on palju ja erinevaid. On tunnustust vääriv, et nii haridus- ja teadusministeerium kui ülikoolid otsivad lahendusi, mis aitaksid muuta õppe koolis lapsesõbralikumaks ja huvitavamaks ning (taas)luua koolirõõmu. Samas on üldriiklikul tasandil toimuvad protsessid paraku palju aega, mahukaid investeeringuid ning poliitilisi kokkuleppeid nõudvad ning seega ei aita leida lahendusi tänaste kooliminejate koolitee rõõmuküllaseks muutmiseks.

Kuna Eestis on olemas vastav toetav seadusandlus, on üha enam lapsevanemaid valinud erakooli asutamise tee või soovivad oma lapsi erakoolidesse õppima panna. On ju iga lapsevanem huvitatud oma lapse heast käekäigust ning seega on vaja leida lahendusi kiiresti, et pakkuda turvalist koolikeskkonda juba tänastele kooliminejatele.

Erakoole on Eestis ligikaudu 50 ning neid luuakse üha enam juurde. Iga erakool on pisut erineva suunitluse ning väärtussüsteemiga, ent reeglina on nende kõigi eesmärk anda riikliku õppekava raames põhi- ja gümnaasiumiharidus ning laialdane täiendharidus võimalikult lapsekesksel moel.

Ka Gaia Kooli loomise idee taga on grupp lapsevanemaid, kes soovivad luua lapsesõbralikke õpivõimalusi ja individuaalset arengut igakülgset toetavat kooli.

Gaia Kooli loojad soovivad luua keskkonna, mis on õppimise ja kogemise kohaks nii lastele, õpetajatele kui vanematele. Gaia Kool ei ole vaid teadmiste omandamise koht, vaid elu kogemise võimalus ning ühine õppe- ja arenguprotsess kogu koolikogukonnale.

Teiseks oluliseks Gaia kooli loomise põhjuseks on olnud vanemate soov pakkuda lastele haridust kodukoha lähedal. Täna on paljud maakoolid suletud või sulgemisel ning noored pered, kes väärtustavad haridust, on sunnitud valima elukohta haridusvõimaluste järgi ning kolima linna. Gaia Kool näeb ühe oma eesmärgina luua võimalusi hariduse andmiseks ka maapiirkondades, toetades seeläbi Eesti maapiirkondade eluvõimekuse arendamist. Gaia Kool

toetab lapsevanemate kogukondlikke algatusi loomaks erinevates maapiirkondades õpikogukondasid või klasse, valida õppevormiks koduõpe või õppida individuaalse õppekava põhiselt.

3. GAIA KOOLI ÜLDISELOOMUSTUS

Nimi: GAIA KOOL

Kooli pidaja: MTÜ Gaia Hariduse Selts

Tegutsemise alus: erakooliseadus

Põhitegevusala: võimaluste loomine õpilastele põhihariduse omandamiseks ja koolikohustuse täitmiseks

Õppetöö: ühes vahetuses

Õppekeel: eesti keel

Asukoht: Weizenbergi 20/1, Tallinn, 10150

Telefon: 5117327

E-post: info@gaiakool.ee

Koduleht: www.gaiakool.ee

Gaia Kool on kogukonnakool, mis täna omab tegevusluba I ja II kooliastme õpilaste koolitamiseks. Kool plaanib kasvada põhikooliks.

Gaia Kool järgib õppetegevuses gaia hariduse (www.gaiaeducation.org) põhimõtteid, mis on õppekavasse lõimitud üldõppe põhimõtteid rakendades. Kooli õppesuundadeks on loodusõpe ja pärimuskultuur. Gaia Kool väärtustab lapse individuaalse arengu toetamist läbi projekt- ning õuesõppe.

Gaia Koolil on kaks tegevuskohta - Tallinnas ja Mõisamaal. Lisaks on koolis arvukalt õpilasi, kes õpivad koduõppel või individuaalse õppekava põhisel.

Gaia Kooli personali moodustavad: direktor, õppejuht, õppesekretär, 13 õpetajat, sotsiaalpedagoog ja puhastusteenindaja. Koostöölepped teenuse ostmiseks on sõlmitud logopeedi, psühholoogi ning eripedagoogiga.

Gaia Kool tugineb oma töös ning õppetegevuses rahvusvahelisele gaia hariduse õppekavale. Gaia hariduse põhiõppekava on loodud 2005. aastal ning tänaseks on sellest välja kasvanud mitmeid valdkondlikke õppekavasid.

Gaia Hariduse katusorganisatsiooni Gaia Education süstemaatiline koostöö koolidega algas 2015. aastal. Tänapäevaks on välja töötatud kaks programmi - Gaia In School ja Gaia Youth.

Täna on Gaia õppekaval põhinevaid koole ja haridusliikumist lisaks Eestile Brasiilias (Gaia Escola), Indias (Siddharthvillage Kakariguma, Odisha), Tais (Gaia Schools Asia), Hong Kongis, Taanis, Mallorcal jt kohtades. 2017. aasta suvel toimus Eestis rahvusvaheline gaia koolide strateegiakoosolek, kus pandi alus gaia koolide võrgustikule. Ühiselt töötatakse välja rahvusvaheline gaia õpetajate õppekava, mille pilootaasta toimub 2018. aastal Eestis ning alustatakse gaia koolide rahvusvahelise sertifitseerimise protsessiga.

Tänased kogemused erinevate riikide gaia koolidest näitavad, et gaia õppekava põhjal loodud programmid või kooli õppekavad aitavad õpilastel omandada tõhusaid koostööoskusi, orienteeruda maailmas ning algatada ise lahendusi probleemidele, tunnetada paremini iseennast ning oma rolli, saada kogemus mitmetest praktilistest töödest ning kavandada üheskoos aktiivselt enda ja kogukonna tulevikku.

Gaia Kool järgib oma pedagoogilises tegevuses lisaks gaia hariduse rahvusvahelise võrgustiku poolt välja töötatud mudelile ka Johannes Käisi poolt sõnastatud põhimõtteid. Koolielu korralduse osas on eeskujuks gaia koolid teistes riikides ning Taani vabakoolid. Eesti koolidest on peamisteks koostööpartneriteks Pärnu Vabakool, Leiutajate Külakool ning Tallinna Waldorfkool.

Gaia Kool on kogukonnakool ehk kooli laste vanematelt oodatakse igakülgset koostööd laste õppe, kasvatuse ja koolitöö korralduse küsimustes. Iga-aastaselt on igale perele ette nähtud teatud arv tunde vabatahtlikku tööd kooli hüvanguks. Kooli remont- või suurpuhastustööde elluviimiseks korraldatakse enne õppeaasta algust talgud. Koolil on tava korraldada lastevanemate abil Jõululaata, mille tulud lähevad laste ühiste plaanide elluviimiseks.

Gaia Kool järgib õppetöös riiklikku õppekava, kuid kasutab selle sisu edasi andmiseks erinevaid alternatiivseid meetodeid. Palju kasutatakse projektõppe metoodikat, mis annab võimaluse lõimida erinevaid aineid. Kooli põhimõtteks on rakendada õppetöös võimalikult suurel määral praktilisi tegevusi. Võimalusel korraldatakse osa tunde praktikute juures (kunstitundide puhul nt sepikoda, kunstniku ateljee vms).

Loodusõpetuse tundide raames minnakse matkadele ning uurimisretkedele selleks pädeva inimese juhtimisel. Looduse tundmisel on kogukonnakoolis oluline roll. Kultuuriloo tundmaõppimiseks külastatakse regulaarselt Eesti muuseume, arhitektuurimälestisi jms.

Reaalainete tunde seotakse igapäevaste eluks vajalike oskustega. Kahe võõrkeele õpe algab algklassides.

Õppetöö käigus teadmiste omandamiseks on oluline roll positiivsel atmosfääril, vabatahtlikkusel ja rühmatöödel. Õpetaja on pigem sõbra ja teejuhi rollis, mitte vaid faktiteadmiste edastaja. Vanematele õpilastele antakse võimaluse korral tunnis võimalus õpetada nooremaid.

Koolitöös kasutatakse palju õuesõppe ja avastusõppe elemente. Koolil on võimalus kasutada aeda Mõisamaal, kus toimuvad tunnid, mis on seotud loodusõpetusega või sellega lõimunud ainete tunnid. Aastaringselt jälgivad õpilased aias toimuvat, lastega koos tehakse aiatöid alates kevadest kuni sügiseni.

Koolis peetakse oluliseks mänguliste elementide kasutamist õpiprotessis ning kogu õppetöö on algklassides seotud mänguga. Lapsed õpivad mängides ja avastades.

Gaia Kool järgib õppetöö korraldamisel Eesti rahvakalendri tähtpäevi. Au sees on riiklikud pühad ja tähtpäevad (nt Eesti Vabariigi sünnipäev). Tunnustatud on Eesti kultuuriruumis juurdunud kristlikud traditsioonid (nt jõulud), arvestatakse võimalusel teiste kultuuride tähtpäevadega (nt volbriöö), tähistatakse pööripäevasid.

Õppetöö algab 1. septembril. Järgnevad tähtpäevad:

- 21. september – pööripäev
- 29. september – mihkripäev
- 10. november – mardipäev
- 25. november – kadripäev
- 21.-24. detsember – valgusepüha; pööripäev; jõulud
- 17. jaanuar – tõnisepäev (taliharjapäev)
- 21. märts – pööripäev
- märts-aprill – kevadpühad e lihavõtted
- 1. mai – Kevadpüha e volbripäev
- 21.-24. juuni – suve algus; jaanipäev

Tähtpäevi saab kooli arenedes loetelusse täiendavalt lisada ning nende tähistamise traditsioone täpsemalt kujundada.

Aastase rütmi järgmine on vajalik, kuna tänapäeva maailmas on aja mõiste suures osas erinev sellest, kuidas tajuti aega aastatuhandete jooksul. Praeguses elus ja koolis on kõige tähtsam ajaühik minut. Õpilaste koolitulekut mõõdetakse minutilise täpsusega. Õppetund kestab 45 minutit ning selle aja jooksul tuleb erinevatel lastel omandada kindel kogus teadmisi. Gaia Kool soovib vältida minuti ületähtsustamist ning järgida pigem loomulikke ööpäevaseid, nädalasi ning aastaseid rütme.

Kool keskendub oma tegevuses igapäevasele rütmile, mis moodustab nädalase rütmi. Nädalad moodustavad rütmi ühest tähtpäevast teiseni. Iga tähtpäev on oma olemuselt pidu. Nii moodustab kooliskäimine turvalise seikluse, kus teatud ajaperioodi järel on taas toimumas uus ja huvitav sündmus. Lähtutakse põhimõttest, et koolielu tegevus toimub ühest sündmusest järgmiseni. Pidulike sündmuste vahel on rahuliku tegevuse perioodid, kus valmistatakse järgmiseks ürituseks. Võimalusel seotakse pidustustega ka õpitavaid aineid; sündmusi tähistatakse kontsertide, etenduste, avalike arutelude või muude koosviibimistega, kuhu on oodatud ka kõik lapsevanemad. Õpilased ise osalevad võimalikult palju tähtpäevade ja ürituste korraldamisel, seda õpetajate juhendamisel ja suunamisel, olles eelnevalt tutvunud ka vastava kalendri tähtpäeva traditsioonidega.

Tallinna Gaia Kool tegutseb Kadriorus, Weizenbergi tänaval. Tallinna kool võtab iga-aastaselt vastu ühe uue esimese klassi. Klasside suurused on 10-20 õpilast. Õppeaastal 2018/19 on koolis 5 klassikomplekti.

Mõisamaa Gaia Kool tegutseb koostöös ökokogukonnaga Väike Jalajälg Märjamaa vallas. Mõisamaa liitklassis õpivad kohalikus kogukonnas elavad lapsed. Samuti on kool hakanud toimima tõmbekeskusena. Hea kooli olemasolu loob võimaluse tulla maale elama ning mitmed lapsevanemad, kelle lapsed ei ole veel kooliealised, on planeerinud tulla lähiajal elama Mõisamaale just seetõttu, et elades ja töötades kogukonnas, on võimalus ka lapsele sõbralik koolitee luua. Nii toimib kool tõmbekeskusena neile peredele, kelle väärtushinnangud kattuvad ökokogukonnas väärtustatud põhimõtetega ning seega lihtsustab otsust tulla linnast maale elama.

3.1. Õpilaste arv Gaia Koolis

Gaia Kool alustas tegevust aastal 2014 10 õpilasega. Iga-aastaselt on Tallinna Gaia Koolile lisandunud üks uus esimene klass. Õpilaste arvu kasv koolis on olnud alljärgnev:

2014 – 10

2015 – 32

2016 – 74

2017 – 98

Lisaks Tallinna klassidele tegutseb liitklass ka Mõisamaa Gaia Koolis. Samuti kasvab jätkuvalt kodu- ja individuaalse õppekava põhiselt õppivate laste arv.

Gaia Kool soovib jätkata stabiilse kasvuga nii, et iga-aastaselt lisandub Tallinna Gaia Kooli uus esimene klass 15-20 õpilasega. Samuti on plaanis jätkata 6-klassilise kooli pidamist Mõisamaal ning arendada individuaalse õppekava põhiselt õppivate laste tugistruktuure ja -keskkonda.

3.2 Koolis kasutatava tööjõu kirjeldus

Gaia kool alustas 2014. aastal ühe õpetajaga. Tänapäevaks on õpetajaid 13. Lisandub tugipersonal.

Gaia Koolis peetakse õpetajate tööle palkamisel olulisteks alljärgnevaid isiksuseomadusi:

- pühendumust ja missioonitunnet;
- erialast professionaalsust;
- oskust luua tingimusi iga õpilase individuaalse arengu toetamiseks;
- valmisolekut pidevaks enesetäiendamiseks, täiendõppeks ja uurimistööks;
- paindlikku ja loomingulist mõttemaailma;
- valmidust pidevaks koostööks teiste õpetajatega.

Kuna Gaia Kool on kasvav kool, millele iga-aastaselt lisandub üks uus klass, on pidev vajadus uute õpetajate järele. Samuti on vajadus osalise koormusega aineõpetajate järele, eriti kui õpilased jõuavad kolmandasse kooliastmesse ning lisandub uusi aineid. Vabade ametikohtade täitmine toimub konkursi korras vastavalt konkursi läbiviimise korrale. Uue õpetaja tööle võtmisel määrab juhataja talle mentori, et tagada sisseelamise toetamine.

Õpetajate arengu toetamiseks, motiveerimiseks ja tunnustamiseks on loomisel õppeprotsessi alase tagasisidestamise süsteem. Süsteemi idee on anda igale õpetajale korrapäraselt tagasisidet tema töö osas. Tagasiside andjaks on kolleegid, juhataja, eripedagoog, õppejuht. Tagasisidestamise süsteem on plaanis välja töötada õppeaastaks 2018/19.

Gaia Koolis on olulisel kohal õpetajate pidev täiendkoolitus. Igal aastal koostatakse koolitusplaan, mis lähtub kooli arengusuundadest ja toetab õpetajate professionaalset arengut. Neli korda aastas toimuvad kooli-sisesed koolitused õppekava arenduseks ning uute meetodikate kasutuselevõtuks. Vastavalt vajadusele osalevad õpetajad ka väliskoolitustel. Koolitusel käinud õpetaja annab omandatud teadmistest ülevaate kogu õpetajaskonnale. Jooksvaid küsimusi arutatakse iganädalastel koosolekutel.

Pidevate koolituste olemasolu garanteerib, et kõik õpetajad osalevad iga-aastastel koolitustel ning töötubades, kus ühiselt luuakse Gaia Kooli identiteeti ning toimub enesetäiendus. Ühised koolitused on olulised, et tagada õpetajaskonna ühtsus ning sarnase maailmavaate ning meetodika kasutamine.

Alates 2016. aastast korraldab kool koostöös Gaia Akadeemiaga iga-aastaselt täiendkoolitust „Meie aja teadlik õpetaja“. Tegemist on aastase kursusega, mis koosneb seitsmest 3-päevasest moodulist. Kursus on üles ehitatud põhimõttel, et kursuse käigus pakutaks tegevust nii kehale, mõistusele kui tunnetele (pea-süda-käed meetod). Kursusel käsitletavat teemasid:

- Õppimise korraldus, õpikeskkond, koostöö
- Suhtlemine, koostöö, kogukondlikkus
- Rütmid inimese elus ja looduses
- Lapse areng, terve olemine, toitumine
- Temperamenditüübid (erinevate inimtüüpidega arvestamine, töö klassiruumis)
- Isiksuse areng, teadlikkus (muusika, liikumine, vaikus, meditatsioon, eneserefleksioon)
- Loovteraapiad (liikumine, muusika, kunst)
- Ülitundlik laps, erivajadustega laps

Lektoriteks on Eesti juhtivad koolitajad ja praktikud nii Gaia hariduse kui ka õpetajakoolituse vallas. Kursuse käigus läbivad osalejad ka Vaikuse Minutite baaskursuse. Kursuse läbimine aitab Gaia Kooli uutel õpetajatel õppida tundma Gaia kooli eripära ning meetodilisi võtteid.

Kursusel osalust pakutakse nii Gaia Kooli õpetajatele kui ka teiste koolide õpetajatele. Teiste koolide õpetajate jaoks on kursus võimalus enesetäiendamiseks ning samuti võimalus tutvuda gaialiku maailmavaate ja koolikäsitlusega.

Lõpetajad saavad tunnistuse täiendkoolituse läbimise kohta.

Kooli õpetajad on aktiivsed ka koolisiseste ja rahvusvaheliste projektide läbiviimisel. Rahvusvahelistest projektidest osaletakse Nordplus projektis “Non-formal methods in formal education”. Projekti raames on Gaia Kool tutvustanud oma metoodikaid 10 liikmelisele rahvusvahelisele õpetajate grupile. Eelolevatel aastatele osalevad Gaia Kooli õpetajad õppereisidel Soomes ja Lätis. Kavandamisel on mitmeid uusi rahvusvahelisi projekte.

3.3. Kooli sisehindamise korraldusest ja tulemustest

Gaia Koolis viidi läbi sisehindamine 2017. aasta sügisel, eesmärgiga teha kokkuvõtted arengukava esimese 3-aastase perioodi kohta ning saada sisendit uue arengukava tegemiseks. Sisehindamise raames viidi läbi küsitlused õpetajate, vanemate ning õpilaste seas.

Õpetajate seas viidi läbi rahuloluküsitlus 2017. aasta sügisel. Vastas 7 õpetajat.

71% õpetajatest arvas, et nende tööd tunnustatakse ja hinnatakse. Kõik õpetajad arvasid, et nende tööle antakse piisavalt tagasisidet. 43% õpetajatest olid rahul kooliruumide ja 71% kaasaegsete töövahenditega. Kõik õpetajad arvasid, et neil on võimalus koolis kasutada oma teadmisi, oskusi ja võimeid ning nad saavad kogemusi ja teadmisi ka teistega jagada. Samuti arvasid kõik, et koostöö õpetajate vahel on avatud ja hea. 87% õpetajatest vastas, et kõigi suhtes ollakse sallivad. 86% õpetajatest arvas, et kool on hästi juhitud ning, et nende arvamust võetakse kuulda.

Lastevanemate küsitluse tulemustest selgus, et 84 % vanematest on kindlad, et Gaia Kooli õpetajad on oma töös pädevad ning inspireerivad lapsi õppima. Enam kui 70 % vastanutest oli ka nõus, et klassiõpetaja kuulab last, julgustab lapsi omavahel koostööd tegema, pakub lastele probleemide lahendamiseks vajalikku abi, arvestab laste ja vanemate arvamusega, on valmis erinevaid ideid ja arvamusi aktsepteerima.

81 % vastanutest arvas, et õpetajad annavad lapsele võimaluse kasutada loovaid lahendusi.

87% vastanutest arvas, et õpetajate ja laste vahel on valdavalt head suhted. Samuti oldi nõus, et õpetaja positiivne käitumine on lastele eeskujuks ja klassis valitseb hea koostöö õhkkond. Samuti arvas 87 % vastanutest, et lapsevanemal on lihtne õpetajaga koostööd teha.

Küsitlusest selgus, et Stuudiumist saab infot koolis toimuva kohta 96%, oma lapselt 87% , klassijuhatajalt 74% ja kooli juhtkonnalt 61% vastanutest. Lastevanemate hinnangul on kõige tulemuslikumad klassi vestlusringid (78%) ja siis arenguvestlused (65%) ning lühivestlused klassiõpetajaga (56%).

Õpilaste uuringust selgus, et 96 % õpilastest arvasid, et neil on koolis häid sõpru. 92 % arvasid, et suhted õpetajatega on reeglina head. 76 % arvasid, et õppimine ei ole liiga raske.

Läbi viidud küsitlused andsid väärtusliku sisendi Gaia Kooli sisehindamisele ning uue arengukava valmimisele. Sisehindamise raames analüüsiti ka kooli personalitööd, finantsvõimekust ja juhtimisvaldkonda. Sisehindamine tõi välja koolielu senise arengu tugevad küljed ning arendamist vajavad valdkonnad.

4. GAIA KOOLI VÄÄRTUSED JA EESMÄRK

Gaia Kool lähtub oma väärtussüsteemis inimese ja looduse harmoonilise kooseksisteerimise põhimõtetest. Kool on saanud oma nime meie planeedi Maa järgi (Gaia on Maa kreekakeelne nimetus). Kooli peaesmärk on võimaluste loomine õnneliku, endaga rahul oleva, kaasinimestest ja keskkonnast hooliva inimese arenguks. Kooli õppekavas pööratakse tähelepanu jätkusuutliku arengu teemadele. Kooli aastaringis järgitakse Eesti rahvakalendri traditsioone, tutvustatakse erinevate kultuuride ning religioonide tavasid ning antakse lapsele võimalus tundma õppida, väärtustada ning austada maailma mitmepalgelisust.

Gaia Kooli väärtused on korrastatud Gaia haridusprogrammi nelja suurt valdkonda - maailmavaatelist, majanduslikku, ökoloogilist, sotsiaalset – arvestavalt. Nii põhineb kool neljal baasväärtusel, mis jagunevad alljärgnevalt:

Maailmavaade – väärtuseks on koostöö.

Majandus – väärtuseks on muutuste juhtimise julgus.

Ökoloogia – väärtuseks on jätkusuutlikkus.

Sotsiaalsus – väärtuseks on individuaalsuse toetamine.

Koolikogukonna koostöös on välja töötatud Gaia Kooli väärtuste mandala, mis ilmestab kooskasvamise protsessi spiraalset arengut ning sel teel kohatavaid väärtuseid.

Joonis 1: Gaia Kooli väärtuste mandala

Oluliseks väärtussüsteemi osaks, millele Gaia koolis rõhku pannakse, on meid ümbritsev loodus. Õppetöös kasutatakse võimalikult palju õuesõppe võimalusi, koolil on kasutada aed, kus toimuvad aiandustunnid. Korrapäraselt võetakse ette matkasid. Õpilastele antakse edasi oskus mõista ja austada loodust, selle rütme ning soov vastutada enda tegevuse tagajärgede eest Maal. Gaia Kooli üheks peamiseks eesmärgiks on anda oma kooli õpilastele oskus ja vabadus vastutada nii enda tegevuse kui kogu planeedi eest.

Gaia Koolis õppimine on mitmekülgne uurimistegevus, eesmärgiga avastada midagi uut või kasutada olemasolevat teisiti. Laste nutikus viib sihile, kui toetame õpilaste ettevõtlikkust, lubame õppimise käigus valikuid teha, tunda eksimisrõõmu ja vastutust võtta.

Oluline väärtuspõhimõte, mida Gaia koolis samuti austatakse, on vägivallatus. Sellest põhimõttest lähtuvalt toimub algastmes õppetöö mänguliselt. Õpetaja järgib tunnis laste huvi teema vastu ning vastuvõtuvõimet ning on tunni ülesehitusel paindlik. Hindamisel kasutatakse kujundava hindamise põhimõtteid. Rõhku pööratakse enesehindamisele.

Gaia Kool on kogukonnakool: see tähendab, et laste, perede ja koolikogukonna vahel on tihe koostöö. Samuti toimub koostöö kooli ümbruskonna kogukonnaga. Lapsi kaasatakse

kogukonna tegemistesse ning näidatakse eeskujudele toetudes, et hool Maa eest algab oma ümbruse ja kodukoha eest hoolitsemisest.

Gaia Koolis väärtustatakse ka õpetajaid. Tasakaalukas, terve ning rahulolev õpetaja on õppetöö hea õnnestumise aluseks. Õpetajad läbivad regulaarselt täiendkoolitusi koostöös Gaia Hariduse Rahvusvahelise Ühendusega ning teiste erialaspetsialistidega. Välja on töötatud aastane õpetajakoolituse õppekava “Meie aja teadlik õpetaja”, milles osalevad kõik Gaia Kooli uued ja tulevased õpetajad. Kursusel osalemine loob pinnase kooli õpetajaskonna ühise väärtussüsteemi ning tegutsemisvälja kujundamiseks. Kuna Gaia Koolis on õpetajate igakülgne koostöö oluline nii jooksva koolitustegevuse läbiviimiseks, meetodika ning õppematerjalide arendamiseks kui ka vanemate kooliastmete õppekava väljatöötamiseks, siis on õpetajate pidev ühine täiendkoolitus loogiliseks kooskasvamise osaks. Õpetajad on kooli väärtuste kandjad õppetegevuse raames. Õppetöö käigus loovad õpetajad usaldusliku õhkkonna, kus õpilased on õpetajale partneriks.

Gaia Kool on alustanud ka Vanemate Kooli tegevustega. Vanemate Koolis toimuvad erinevad koolitused lastekasvatuse, looduskasvatuse, tervisliku elustiili, toitumise ja teistel teemadel, mis on kooskõlas kooli väärtustega. Koolituste eesmärk on luua võimalus täiendõppeks kooli laste vanematele, õpetajatele ning teistele täiskasvanutele. Vanemate Kool aitab tutvustada gaia hariduse põhimõtteid ka täiskasvanute seas.

Lisaks teeb Gaia Kool tihedat koostööd Gaia Akadeemiaga, mis on täiskasvanutele gaia hariduse põhimõtetele tuginevaid kursuseid pakkuv koolituskeskus.

Koolis peetakse oluliseks, et lapsevanemad aktsepteerivad kooli poolt kinnitatud väärtushinnanguid ning usaldavad õpetajaid.

Gaia Kooli loomise üheks eesmärgiks oli pakkuda võimalusi lapsesõbraliku alghariduse saamiseks kodukoha lähistel. Seetõttu oli kooli prioriteediks toetada kogukondlikke algatusi selles vallas, olles sidusorganisatsiooniks ning pakkudes professionaalset tuge lapsevanemate algatusgruppidele, kes on huvitatud väikese kooli loomisest oma kodukohas.

Kooli eesmärgiks oli koondada pühendunud ning uuendusmeelseid õpetajaid ning kooli juhtimise ja majandamise eest vastutavaid inimesi, et pakkuda võimalust uute klasside ja tekkeks erinevates Eesti piirkondades. Kolme esimese tegevusaasta arengud on toonud algsesse plaani täiendusi. Tegevusaja perioodil on kooli poole pöördunud palju lastevanemaid, kelle lapsel jaoks on teatud põhjustel sobivam õppimine individuaalse

õppekava põhiselt. Selleks põhjuseks võib olla hariduslik või käitumuslik erivajadus. Samuti võib põhjuseks olla elukoht maapiirkonnas, kust igapäevane kooliskäimine oleks liiga keerukas. Mõne pere puhul on põhjuseks ajutine viibimine välismaal ning esineb mitmeid muid erinevaid põhjuseid, mille tõttu perel on vajadus korraldada lapse õppetegevust viisil, mis võimaldab koolitöös osaleda individuaalse õppekava põhiselt, kombineerides õpet klassiruumis iseseisva õppimisega. Täna on paljudel vanematel võimalik teha kaugtööd interneti vahendusel ning see võimaldab luua elustiili, mis sisaldab reisimist või elu üksikus maapiirkonnas. Tänapäevase ühiskonna vajadustest lähtuvalt on tõusetanud vajadus võimaldada lastele paindlikku õppetöö korraldamise vormi. Gaia Kool on nõudlusest ja vajadusest tulenevalt toetanud mitmete õpilastele õppimist individuaalse õppekava põhiselt, aidates õppekavas ette nähtud programmi kohandada pere vajadustele ning pakkudes perele tuge nii metoodika kui õppevahendite valikul.

Täna on Gaia kool alustanud koostööd MTÜga Eedu, eesmärgiga töötada välja individuaalse õppekava põhiselt õppivate lastet jaoks sobivat internetipõhist keskkonda ning metoodikat.

Gaia Kooli eesmärgiks on pakkuda õpilastele mitmekülgset haridust viisil, mis arvestab ning toetab igaühe individuaalset eripära. Eesmärgi saavutamisel toetatakse läbi õppe- ja kasvatusprotsessi iga õpilase arengut koostöös kooli ja koduga. Gaia Kooli lõpetaja on: iseennast ja looduskeskkonda hästi tundev, kogukonnas aktiivne, loominguline, õpihimuline, füüsiliselt, emotsionaalselt, intellektuaalselt ja sotsiaalselt arenenud ja tasakaalus ning oma otsustes vaba ja loominguline inimene, kes on valmis kandma vastutust enda ja maailma eest.

4.1. Missioon

Gaia Koolis on loodud arengukeskkond lastele ja koolikogukonnale, mis toetab inimese individuaalse potentsiaali harmoonilist arengut kooskõlas loodusega.

4.2. Visioon

Gaia Kool on gaia hariduse põhimõtteid – jätkusuutlik eluviis, hool Maa ja inimese eest - järgiv üldhariduskool. Gaia Kooli lõpetaja on iseennast ja looduskeskkonda hästi tundev, kogukonnas aktiivne, loominguline, õpihimuline, füüsiliselt, emotsionaalselt, intellektuaalselt ja sotsiaalselt arenenud ja tasakaalus ning oma otsustes vaba ja loominguline inimene, kes on valmis kandma vastutust enda ja maailma eest. Gaia Kooli kogukonna liige on teadlik iseenda ja keskkonna terviklikkusest, väärtustab looduse mitmekesisust, järgib jätkusuutliku eluviisi põhimõtteid ning on arenenud koostööoskustega.

5. SÜMBOOLIKA JA TRADITSIOONID

Gaia Kooli logoks on kaheksakand, mis sümboliseerib nelja elementi, nelja ilmakaart ning nelja rassi. Need neli suunda ühendavad maailma tervikuks ning sümboliseerivad inimese ja Maa ühtekuuluvust. Kaheksakand on ka muistne õnne, tervise ja heaolu sümbol Eesti rahvakultuuris.

Kaheksakanda ühendab sinist tooni G-täht, mis tähistab Gaia kooli ning ühtlasi sümboliseerib elujõge, mis oma vooluga seob aega ja ruumi ning toetab lapse arengut tema kasvamise teekonnal.

Gaia Koolil on oma laul, mille sõnad on alljärgnevad:

Mina olen Gaia Kooli laps,
olen terve, tugev ja tark,
armastan ennast ja maailma,
ma austan kõike mis elab.
Olen soe nagu päike,
olen kindel nagu maa.
Olen rõõmus nagu vesi,
olen vaba nagu tuul.
Mina olen Gaia Kooli laps!

Oluline osa Gaia Kooli traditsioonide ja tavade kujundamisel on kogukonna ettepanekutel, loodusrütmidel, kiriku- ja rahvakalendri pühade ja tähtpäevade tähistamisel. Koolis pööratakse tähelepanu isamaalisele kasvatusel, tähistatakse riigipühi, rahvuslikke ning kultuuri- ja haridusloomisi tähtpäevi.

Kindlateks traditsioonideks on iga-aastane jõululaat, kevadine ekskursioon, suvine laager Mõisamaal.

Jõululaat võimaldab lastel harjutada ettevõtlikkust ning käelist tegevust. Lapsed müüvad omavalmistatud tooteid, neid turustada ning ühiselt klassi raha asutamist planeerida.

Kevadiste ekskursioonide käigus käiakse 9 aasta jooksul üheksas erinevas Eesti piirkonnas nii, et laps õpib tundma kõiki kodumaa erinevad piirkondasid.

Suvine laager Mõisamaal võimaldab uutel lastel kohaneda kooliga ning annab võimaluse korraldada klassiüleseid tegevusi.

Lisaks toimuvad traditsiooniliste üritustena igakevadine Talentide Vaba Lava, kus iga õpilane võib üles astuda enda poolt valitud etteastega ning Lugesöö, mille raames toimub õhtul koolis ühine tutvumine mõne kirjaniku ning tema raamatutega ning lapsed ööbivad koolis. Uued traditsioonid on kujunemas vastavalt laste kasvamisele ning vanemaks saamisele.

6. PAKUTAVA KOOLITUSTEENUSE ISELOOMUSTUS

Gaia Koolis taotletakse kodu, kooli ja looduse tasakaalustatud koostööd nende ühises missioonis lapsele võimalikult soodsa arengukeskkonna loomisel põhihariduse omandamiseks ja koolikohustuse täitmiseks I–III kooliastmes. Gaia Kooli tegutsemise ning õppe- ja kasvatustöö põhimõtted toetuvad jätkusuutlikule maailmavaatele ning väärtuste vundamendile. Gaia Kool saab oma võimaluste piires toetada ennekõike nende lastevanemate püüdlusi oma laste kasvatamisel, kes jagavad kooli väärtuseid ja põhimõtteid.

Peamiseks kasvatusesmärgiks on õnneliku, endaga rahul oleva, kaasinimestest ja keskkonnast hooliva inimese arenguks võimaluste loomine, mis on kokkuvõetav põhimõttes: terve inimene, terve kogukond, terve maailm.

Ainetevaheliste, ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide eelistusteks lähtuvalt kooli õppesuundadest ja eesmärkidest on:

- 1) keeleõpe;
- 2) loodusharidus ja keskkonnakaitse;
- 3) õpingute sidumine õppija igapäevase eluga, ettevalmistus elukestvaks õppeks;
- 4) rahvakultuuri tundmaõppimine.

Kasutatakse projektõpet, mis on tänuväärne õppemeetod erinevate kasvatusesmärkide, läbivate teemade, ainevaldkondade ning õppeainete praktilisel ja elamuslikul lõimimisel. See toetub erinevate õppetervikute ühisosale ja lisab õppele lisaväärtust. Lõimingu saavutamiseks korraldab Gaia Kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust.

7. ARENGUPRINTSIIBID JA -SUUNAD

Arenguprintsiipidena Gaia Kool:

- ✓ toetub oma tegevuses kodu, kooli ja kogukonna koostööle;
- ✓ rõhutab jätkusuutliku eluviisi olulisust;
- ✓ loob eeldused muutuvmas maailmas toimetuleva, hooliva ja väärika isiksuse arenguks;
- ✓ kujundab õpikeskkonna, kus olulised on vägivallatus, hool enda ja maailma eest;
- ✓ loob võimaluse vajadusel õppida suurlinnast väljas, väiksemas kogukonnas;
- ✓ loob eeldused individuaalõppekeskuse loomiseks;
- ✓ arendab keskkonna, kus on rohkem koolirõõmu ning vähem pingeid ja kooliväsimust, kus märgatakse avalduvaid andeid, toetatakse last raskustes ega jäeta kedagi kõrvale.

Gaia Kooli jätkusuutlikku arengut toetavad ja suunavad järgmised asjaolud:

- ✓ õpilaste arv kasvab aasta-aastalt kuni III kooliastme lõpuni, lisades õppemaksu kaudu koolile finantsvõimekust;
- ✓ kooli hea asukoht Kadrioru pargi serval toetab õpilaste arvu püsimit;
- ✓ tegutsemine kogukonnakoolina toetab sarnase maailmavaatega õpilaste õppima asumist Gaia Kooli.
- ✓ Eesti maapiirkonna kogukondade huvi suurenemine Gaia Kooli vastu;
- ✓ Õpetajad läbivad regulaarselt täiendkoolitusi koostöös Gaia Hariduse Rahvusvahelise Ühendusega ning teiste eriala spetsialistidega.

8. PÕHITEGEVUSEGA KAASNEVAD RISKID JA NENDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED

Peamised riskid, mis saavad ohustada Gaia Kooli tegevuse jätkusuutlikkust on seotud õpilaste arvu kasvuga, kooli finantseerimismudeli sissetöötamisega ning kooliruumidega.

1) Riskid seoses õpilaste arvu kasvuga

Kooli jätkusuutliku arengu ning iseseisvuse tagab stabiilne õpilaste arvu kasv. Gaia Koolis on täna klasside suurused vahemikus 12-18 õpilast. Iga-aastaselt lisandub üks uus esimene klass. Jätkusuutlikkuse tagamiseks on oluline, et iga-aastaselt lisanduvad uued esimesed klassid oleksid vähemalt 15 õpilasega.

Riskiks võib pidada asjaolu, et viimastel aastatel on tekkinud Tallinnasse mitmeid uusi erakoole. Samuti on lisandunud Gustav Adolphi Gümnaasiumi uus hoone ning juurdeehitusi kesklinna koolidele on planeeritud ka tulevikuks. Sellega on tuntavalt tõstetud õpilaskohtade arvu Tallinna kesklinna piirkonnas. Seetõttu on tekkinud konkurents kesklinna koolide hulgas. Erakoolidel, mis võtavad õppemaksu ning mille hooned ei ole nii kaasaegsed ning tehnilised võimalused nii moodsad, kui munitsipaalkoolidel, puudub siinkohal konkurentsieelis.

Antud riski aitab vältida kooli eripära ning õppesuundade selge esiletoomine, et kooli väärtused, põhimõtted ja kogukondlikkus toetaksid õpilaste jätkuvat õppima asumist Gaia Kooli. Gaia Kool plaanib jätkata sihipärast tööd kooli tugeva ja omanäolise imago loomiseks ning järk-järgult kasvada selge ja kindla kuvandiga kooliks, mida kooli väärtuseid hindavad pered eelistavad selgelt teistele koolidele. Gaia Kool ei plaani hakata võtma kaht paralleelklassi, valides jääda pigem väikeseks ning homogeense koolikogukonnaga kooliks, kuhu õpilasi võetakse vastu konkursi korras.

2) Riskid seoses kooli finantseerimismudeli sissetöötamisega

Seoses riikliku finantseerimissüsteemi muudatustega on järgnevad aastad erakoolide jaoks määrava tähtsusega. Riikliku tegevustoetuse olemasolu sõltub edaspidi mitmetest asjaoludest, sealhulgas õppemaksu suuruselt, kohaliku omavalitsuse loast ning tähtajatu tegevusloa olemasolust. Vastavalt seadusele toetab riik tegevustoetusega erakooli alates 2020/21 õppeaastast juhul, kui eraüldhariduskoolis ei ole õppemaksu või see ei ole ühegi

õpilase jaoks kuus suurem kui 25 % töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kuutöötasu alammäärast. Eelnevatel õppeaastatel on toetussumma vastavalt 35 ja 30 %.

Gaia Kool saab teha kõik endast oleneva, et hoida õppemaksu piirides, mis vastab riiklikele nõuetele ning sobib ka koolipererele kuid tähtajatu tegevusloa andmise üle otsustab Haridus- ja Teadusministeerium ning selle saamist ei saa kool ise garanteerida. Samuti ei saa kool garanteerida kohaliku omavalitsuse toetuse saamist.

Need asjaolud on järgnevatel aastatel kooli tegevust ohustavad suurimad riskid!

Juhul, kui ministeerium ei anna Gaia Koolile tähtajatut tegevusluba, kuid Gaia Kool on kujundanud madala õppemaksu, on väga keeruline õppeaastal 2020/21 üle minna õppemaksu ligi kahekordseks tõstmisele. Selline korraldus võib olla paljudele peredele rahaliselt selgelt üle jõu käiv.

Võimalike riske maandavate tegevustena näeb kool pidevat ning tihedat koos tööd Erakoolide Ühendusega ning liikumisega Avalikult Haridusest. Koostöös saab välja töötada selge ülevaate riiklikust finantseerimissüsteemist ning selgitada seda erakoolide vanematele. Samuti saab koostöös jätkuvalt tegeleda erakoolide huvikaitsega ning seista stabiilse finantseerimismudeli olemasolu eest.

Teise tegevusena saab kool jätkuvalt, läbimõeldult ning läbipaistvalt teavitada vanemaid kooli finantseerimisvõimalustest ning avaldada ennetavalt infot riikliku tegevustoetuse suuruse ning õppemaksu suuruse osas.

3) Riskid seoses kooli ruumidega

Tallinna Gaia Kool kasutab alates 2015. aasta sügisest ruume Tallinna kesklinnas aadressil Weizenbergi 21/1. Tegevusaja jooksul on olnud võimalus kooli kasvades hoones ruume juurde rentida ning samuti on olemas võimalus rentida lisa korrus eelseisvate aastate laienemise jaoks.

Kooli eesmärgiks on uue, piisava suurusega koolimaja renoveerimine või ehitamine.

Olulise riskina tuleb esile tõsta asjaolu, et täna ei ole leitud sobivat hoonet, mis kataks kõik kooli vajadused. Seoses kooli kõrgete ootustega uue hoone asukohale ning hoone arhitektuurilisele lahendusele, ei ole sobiva hoone leidmine kerge. Samuti on kooli pidaja finantsvõimekus tagasihoidlik.

Riskide maandamiseks on aastaid tehtud koostööd arendajate ning maakleritega, eesmärgiga leida Tallinnas koolile sobiv hoone. Samuti on valminud kooli finantsvõimekuse analüüs, mille alusel saab prognoosida planeeritava investeeringu suurust. Käimas on läbirääkimised toetajate, investorite ning rahastajatega. Eesmärgiks on seatud 2018. aasta jooksul leida tuumikinvestor ning leppida kokku põhimõttelised rahastusallikad.

Mõisamaa Gaia Kool kasutab ruume Ökokogukonnas “Väike Jalajälg”. Need ruumid vastavad tänastele vajadustele ning on rahuldavas seisukorras.

9. ANDMED FINANTSRESSURSSIDE OLEMASOLU VÕI NENDE SAAMISE ALLIKA KOHTA

Gaia Kooli tegevust finantseeritakse riiklikust haridustoetusest, riiklikust tegevustoetusest, kohaliku omavalituse tegevustoetustest, õppemaksudest, eraannetustest ja koolimaja ruumide rentimisest saadud tulude toel.

Kooli finantspoliitika on konservatiivne, lõviosa kuludest moodustavad personali palgad ning hoonete ülapidamiskulud. Koolis peetakse au sees taaskasutust ning lihtsamaid töid tehakse koolikogukonna toel. Kooli eesmärgiks on hoida õppemaksu võimalikult madalana, et selle tasumine oleks kõigile peredele jõukohane. Põhjendatud vajaduse korral on perdel võimalik taotleda ka õppemaksusoodustust.

Üheks kooli suuremaks vajaduseks lähiaastatel on uue koolimaja leidmine.

Eelarves on ette nähtud vajalikud vahendid omapoolse investeeringu tegemiseks. Õppeaastal 2016/17 on lastevanemate töögrupp teinud tõsist ettevalmistustööd sobiva hoone leidmiseks ning vajalike finantsressursside hankimiseks. Peetud on läbirääkimisi võimalike investorite, erinevate fondide, eraisikute, rahastusplatvormide, pankade, hoiu-laenuühistute ning teiste osapooltega. Järgnevate õppeaastate eelarves ning tegevuskavas on ette nähtud vahendid, et uue hoone protsessiga jõudsalt edasi liikuda. Täna ruumides saab kool tegutseda vähemalt viis aastat. Selle perioodi jooksul on plaanis leida ning ajakohastada sobiv uus koolimaja. Kooli maksevõimekust on analüüsitud ning tehtud on finantsproгноosid Aureus Capitali poolt, mille järgi Gaia Koolil on piisav võimekus, et investeerida järgnevate aastate jooksul uue koolihoone valmimiseks vajaminev summa.

10. KOOLI ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA

10.1. Kooli arengu planeerimise protsessi kirjeldus

Gaia Kool lähtub planeerimisegevusel draakoniunistamise (www.dragondreaming.org) põhimõtetest.

Draakoniunistamine on meetodite kogum, mis on mõeldud eeskätt loovate, koostööpõhiste ja jätkusuutlike projektide ning organisatsioonide loomiseks.

Draakoniunistamise aluseks on kolm võrdse tähtsusega printsiipi:

- *isiklik kasvamine* – pühendumine iseenda tervenemisele ja väestamisele
- *kogukonna ehitamine* – oma kogukondade tugevdamine
- *Maa teenimine* – kogu elava heaolule ja õitsengule kaasaaitamine

Draakoniunistamise tegevused põhinevad võit-võit-võit kultuuril. Võit meie enda jaoks, kogukondade jaoks, kuhu me kuulume, ja planeedile tervikuna. Draakoniunistamine ei võimalda meil pelgalt uusi oskusi omandada: võime selle abil avastada endas täiesti uusi tahke ja süvendada oma suhet eluga.

Samal ajal tugevdab draakoniunistamine kogukondi, aidates meil luua ja toimimas hoida usaldusele ja koostööle toetuvaid inimkooslusi, milles väärtustatakse kõrgelt kommunikatsiooni ja tunnustamist. Au sees on ka mitmekesisus, loovus ja vitaalsus, ja see ei käi mitte ainult meeskonna kohta, vaid kogu maailma kohta.

Draakoniunistamine loob jätkusuutlikkust, pakkudes samas lihtsaid ja mängulisi meetodeid visiooniprotsessideks, planeerimiseks, elluviimiseks ja tulemuste hindamiseks. Draakoniunistamine loob uut võit-võit lugu vana ja end ammandanud võitjate-kaotajate loo asemele. See tähendab lähtumist uskumusest, et aruka koostöö korral saame me rahuldada kõik oma vajadused ja moodustada viljakaid kogukondi ilma planeeti või teisi inimesi hävitamata, pigem vastupidi – tunnetades end kõige elava osana.

Draakon esindab sümboolselt meie probleeme, hirme ja ebakindlust, samuti inimesi, kellega meil elus raskusi on. Kui suudame laiendada oma piire ja õpime oma „draakonitega tantsima“, saame end üha enam väestada ning avastada omaenda tugevusi ja oskusi. Nii toetab draakoniunistamine otseselt meie isiklikku kasvamist.

Draakoniunistamise esimene etapp on unistamine.

Kõik projektid saavad alguse ühe inimese unistusest. Et me aga üksi ilmselgelt kõike ei suuda ning vajame koostööd, siis tuleb draakoniunistamise kohaselt pärast oma unistuse jagamist sellest teatud mõttes loobuda, st kuulata ära kõigi asjast huvitatute isiklikud unistused ja leida nende ühisosa ehk ühine unistus, mis kõnetab kõiki osalisi. On ju väga suur vahe, kas ma panustan sinu projektile või meie projektile! Vahe on pühendumuses ja entusiasmis – need on ühed peamised edukuse faktorid, mida draakoniunistamine toetab.

Teiseks etapiks on planeerimine. Selles etapis toimub eesmärkide seadmine ja tegevuste planeerimine. Selles etapis toimib ka tagasiside, et jooksvalt veenduda, et projekt on õigel teel.

Kolmandaks etapiks on teostamine. Siin toimub planeeritud kavade alusel plaanide elluviimine. Teostamise etapi osaks on ka pidev jälgimine ning analüüs. Jälgitakse kõigi ressursside kasutamise otstarbekust ning kasutuselevõetud meetodikate tõhusust. Teostamise etapi lõppedes on valminud ülevaade planeeritud ning elluviidud tegevustest.

Neljandaks etpaiks on tähistamine. Tähistamine on lahendus, mida draakoniunistamine pakub läbipõlemise vältimiseks. Selle kohaselt peaks 25% igast projektist moodustama tähistamine. Tavaliselt on see lääne ühiskonnas tugevalt alatähtsustatud. Tähistamine on aga just see aeg, mil toimub panustatud energia taastamine, tõeline tänu avaldamine ja järelduste tegemine. Tähistamise etapis toimub ka sisehindamine, järelduste tegemine, nende ühine läbi töötamine ning järgmiseks perioodiks ettevalmistus.

Draakoniunistamise lähenemine on oma olemuselt fraktaalne, st iga üksikelement sisaldab omakorda tervikut ehk igas üksiketapis on esindatud kõik neli peamist etappi, ning jätkuv areng toimub tsüklilise spiraalina. Projektiks võib nimetada meie iga pisimatki tegevust, üht päeva, pikaajalist koostööd, tervet elu või midagi suuremat kui elu.

Organisatsioonide loomise osas näeb draakoniunistamine ette nn tühja keskmega struktuuri, tavapärase püramiidja hierarhia asemel on ring, kus kõik liikmed on võrdväärsed partnerid ning puudub üks käskiv-keelav juht.

Au sees hoitakse ka vägivaltatut suhtlemist, grupitarkuse austamist ja selle maksimaalset kasutamist, mediteerimist, jutusauaringe, kus igaüks saab võrdse võimaluse end kuuldavaks teha, maandatust, intuiitsust ja tõelist kuulamist.

10.2. Arendusvaldkond: eestvedamine ja juhtimine

Gaia Kooli juhtimine toimub vastavalt Erakooliseadusele. Koolil on direktor, nõukogu, õppenõukogu (Õpetajate Kogu) ja hoolekogu (Vanemate Kogu). Kooli pidajaks on MTÜ Gaia Hariduse Selts, mille liikmeteks saavad soovi korral astuda ka lapsevanemad ja õpetajad.

Koolis juhtimisel rakendatakse demokraatlikku juhtimisstiili ja sotsiokraatia põhimõtteid.

Tegevused	Eesmärk	Tegevusaeg	Hetkeseis
Juhtkonna nõupidamised	On toimunud järjepidev info jagamine ja kooli arendustegevuste planeerimine.	pidev	tegevuses
HEV õpilaste toetamiseks loodud tugimeeskonna	On toimunud järjepidev õpilaste õpijõudluse ja käitumise analüüsimine ning sellest lähtuvalt	pidev	tegevuses

ümarlauad ja koosolekud	parentustegevuste rakendamine läbi erinevate meetmete: individuaalsed ja ümaralauavestlused koostöös vanemate, õpetajate ja tugimeeskonnaga, õpiraskuste korral osalemine õpiabi tundides.		
Õpetajate koostöö õppeprotsessi kavandamisel	Töötajad on teadlikud Gaia Kooli arengukavast, üldtööplaanist, õppekavast ning lähtuvad veel enam nendest oma tegevuses. Töötajad analüüsivad oma tööd järjepidevalt võrreldes seda eelnevate õppeaastatega.	pidev	tegevuses
Vanemate üldkoosolekud ja klassivestlusringid	Igal õppeaastal on toimunud vähemalt kaks kooli lastevanemate üldkoosolekut ja vähemalt neli klassi lastevanemate vestlusringi. Klassi lastevanemate koosolekute protokollid on kättesaadavad.	igal ÕA-l	tegevuses
Kooli dokumentide avalikustamine ja uuendamine	Iga õppeaasta septembris on koostatud ja kinnitatud kooli üldtööplaan, lähtudes kooli kalendrist ja õppekavast. Koolis järgitakse asjaajamise korda, dokumentatsioon on nõuetekohane ja kättesaadav. Arengustrateegiate väljatöötamise ja sisehindamise on kaasatud kõik töötajad, õpilaskond ja huvigrupid.	pidev	tegevuses
Lepingute sõlmimine	Iga õppeaasta alguseks on kehtestatud õppemaks ja muud õppe- ja kasvatustööga ning huvitegevusega seotud tasud ning need on teatavaks tehtud lastevanematele. Enne iga õppeaasta algust on sõlmitud lepingud lastevanematega.	1 kord ÕA-s	tegevuses
Kooli kodulehe uuendamine	Kodulehele ja FB lehele on lisatud infot kooli tegemistest.	pidev	tegevuses
Rahulolu-uuringud	Toimub regulaarne sisehindamine, mille üheks osaks on väljatöötatud rahulolu-uuring.	kord õppeaastas	tehtud
Kooli sümbolika rakendamine	Kooli logot kasutatakse erinevatel esemetel.	pidev	tegevuses

Osalemine rahvusvahelistes ja üleriigilistes projektides	Toimub pidev võimaluste otsimine, et saada lisarahastust.	pidev	tegevuses
Kogukonda kaasavate sündmuste korraldamine	Toimunud on traditsioonilised tegevused kogu kooliperele (suvelaager, laat, öö koolimajas, matkad, koolitused jne)	igal ÕA-l	tegevuses
Eelkooli tegevuse korraldamine	Toimunud on eelkool.	igal ÕA-l	tegevuses

10.3. Arendusvaldkond: personalitöö

Kooli personal tegutseb õppijate arengu toetamisel ühtse meeskonnana.

Tegevused	Eesmärk	Tegevusaeg	Hetkeseis
Uute töötajate konkursi korraldamine	Uute klasside avamisel võetakse tööle uued klassi- ja aineõpetajad, kelle ametikohad täidetakse konkursi korras ning kes vastavad kvalifikatsiooninõuetele.	vajadusel	tegevuses
Tasemehariduse võimaldamine	Töötajad saavad ennast arendada	vajadusel	tegevuses
Õppeprotsessi tulemuslikkuse hindamine ja kohene tagasiside õpetajatele	Üksteise tunde külastatakse regulaarselt	pidev	tegevuses
Arenguvestlused töötajatega	Kõigi töötajatega viiakse läbi arenguvestlus.	kord ÕA-s	tegevuses
Supervisiooni võimaldamine igale õpetajale	Õpetaja jõustamine (refleksioon, toetamine, ressursside teadvustamine)	pidev	tegevuses
Mentorite kaasamine	Igal uuel kooli tööle tulnud inimesel on mentor. Mentorlusprogrammi tööle rakendamine	vajadusel	tegevuses
Töötajate digipädevuste hindamine	Leida võimalusi õpetajatele nutivahendite kasutamise koolituste läbiviimiseks/koolitustel osalemiseks (digitahvlid, smartboardid, ipadid, tahvelarvutid, nutitelefonid).	pidev	tegevuses
Töötajate koolitusvajaduste hindamine	Vajadustest lähtuva koolitusplaani koostamine	kord ÕA-s	tegevuses
Sisekoolituste korraldamine	Viia lõpule rahvusvahelise gaia koolide õpetajate õppekava arendus ning pilootprojekti läbiviimine. Küllastada teisi koole, uurida ja õppida	pidev	tegevuses

	nende kogemustest ja edulugudest.		
Tugimeeskonna loomine HEV laste toetamiseks.	Õpetajate toetamine HEV laste õpetamisel	pidev	tegevuses

10.4. Arendusvaldkond: koostöö huvigruppidega

Kool on huvigruppide ja kogukonna kaasabil kujunenud traditsioone austavaks jätkusuutlikuks kogukonnakeskuseks.

Tegevused	Eesmärk	Tegevusaeg	Hetkeseis
Arendada jätkuvalt koostööd erinevate huvigruppidega.	Koolil on väga hea maine. Jätkata kooli maine kujundamist kõigil tasanditel.	pidev	tegevuses
Vanemate informeerimine üldkoosoleku, klasside koosoleku ja klasside hoolekogu esindajate kaudu.	Huvigrupid on hästi informeeritud koolis toimuvast.	pidev	tegevuses
Info jagamine erinevate infokanalite kaudu (Stuudium, koduleht, vanemate meililistid).	Info liigub igapäevaselt.	pidev	tegevuses
Kooli kodulehe kaasajastamine	Kooli koduleht on lihtsasti hallatav ja informatiivne.	pidev	tegevuses
Vanemate kaasamine arenguveestlustele	Kaks korda aastas on läbiviidud arenguveestlused peredega.	pidev	tegevuses
Rahulolu-uuringute tulemustega arvestamine arengukava ja õppekava muutmisel	Kord õppeaastas on viidud läbi uuring ja tulemustega on arvestatud.	pidev	tegevuses
Nõukogu kaasamine arengukava ja õppekava arendusprotsessi	Nõukogu on osalenud arendustöö koosolekutel ja annab oma arvamuse ja teeb omapoolsed ettepanekud antud dokumentidele.	pidev	tegevuses
Sisuliste koolielu puudutavate arutelude algatamine nõukogu koosolekutel	Nõukogu märkamised on olulised ja edasiviivad.	pidev	tegevuses
Osalemine projektides Roheline Kool ja Liikuv Kool.	Kool on registreeritud projektidesse Roheline Kool ja Liikuv Kool.	2019	tegevuses
Kool osaleb Erasmuse projektides ühe partnerina.	Kirjutatakse erinevaid projekte. Leida lisavõimalusi õppekäikude finantseerimiseks.	pidev	tegevuses
UNESCO ühendkoolide	Kool esitab taotluse, et kuuluda	2019-2020	tegevuses

võrgustikku kuulumine	UNESCO koolide võrgustikku		
Koostöö loomaia, muuseumide ja looduskeskustega.	Kool osaleb iganädalaselt erinevate organisatsioonide tegemistes.	pidev	tegevuses
Koostöö MTÜ EEDUga, et arendada ulaõpet e distantsõpet.	Sellise õppevormi eesmärk on õpetada õpilasele enastjuhtivat õppimist ja motiveerida teda õppima suuremate valikute ja paindlikuma õppimisvormi abil.	2018	tegevuses

10.5. Arendusvaldkond: ressursside juhtimine

Kool kasutab inim- ja materiaalseid ressursse säästlikult, toetades töötajate motivatsiooni ning panustades õpikeskkonna edendamisse, loovasse õppimisse ja ühtsesse õpetajate kogukonda .

Tegevused	Eesmärk	Tegevusaeg	Hetkeseis
Kooli igapäevase majandustegevus juhtimine, eelarve jälgimine, eelolevate perioodide planeerimine	Hoida kooli majandustegevus stabiilse ning jätkusuutlikuna, planeerida ressursse jätkusuutlikult.	pidev	tegevuses
Ettevalmistuste tegemine uue koolihoone hankimiseks. Läbirääkimised rahastajatega ning toetajatega ja spetsialistidega.	Leida koolile uus hoone Tallinnas, mis vastab põhikooli vajadustele ja on õppimist toetavate arhitektuuriliste lahendustega ning tagada hoone pikaajalise valdamise võimalikkus.	pidev	tegevuses
Kooli varustamine õppevahenditega.	Pidev täiendavate õppevahendite hankimine ja kooli raamatukogu täiendamine.	pidev	tegevuses
Kooli õppemeteoodika ja õppevahendite arendus.	Gaialike õppevahendite arendus õpetajaskonna poolt. Metoodiliste vahendite loomine.	pidev	tegevuses
Kooli tehnilise baasi täiendamine.	Pidev töö kooli inventari täiustamisel ning täiendamisel.	pidev	tegevuses

10.6. Arendusvaldkond: õppe- ja kasvatusprotsess

Kool rakendab üldõppe, projektitöö ja õuesõppe põhimõtteid ja lähtub õppe kavandamisel õppijate individuaalsusest.

Tegevused	Eesmärk	Tegevusaeg	Hetkeseis
Õppetööd toetavad	Märgata ja toetada erilisi õpilasi.	pidev	tegevuses

abistruktuurid (tugimeeskond)	Õpetajate toetamine.		
Lugemispesad klassidesse.	Lugemishuvi toetamine ja suurendamine õpilastes.	2018	tegevuses
Täiendada õpilase toetamise põhimõtteid määratlevat dokumenti (HEV).	Ühtsete põhimõtete kokkuleppimine ja dokumenteerimine.	pidev	tegevuses
Kodu ja IÕK-I õppivate laste õppesüsteemi parendamine.	Toetada kodu ja IÕK põhiselt õppivate laste õppetöö korraldust. Struktuuri arendus (põhimõtted, koostöö vanemaga ja kindel õppekorraldus).	pidev	tegevuses
Täiendada õppekava - I ja II kooliastmetes.	Õppekava täiendamine ja gaialike õppemetoodikate lõimimine kavasse.	pidev	tegevuses
Uus õppekava III kooliastmele.	Jätkata kooli tegevust III kooliastmes.	2018	tegevuses
Kaasata õppetöösse interaktiivseid vahendeid, koostada veebipõhiseid kursusi (distantõpe).	Õpetajad oskavad ja saavad kasutada interaktiivseid õppevahendeid.	pidev	tegevuses
Igakuiste õpetajate vestlusringide läbiviimine koos õpitubadega.	Igal koolivaheajal toimuvad vestlusringid koos õpitubadega.	pidev	tegevuses
Stuudiumi aktiivsem rakendamine.	Kõik õpetajad kasutavad Stuudiumit järjepidevalt (puudumised, kodutööd, tunnid, tagasiside, tunnistus)	pidev	tegevuses
Projekt- ja õuesõppe eesmärgipärane rakendamine	Kõik õpetajad eesmärgistavad selgelt projekt- ja õuesõpet ja loovad hindamismatriksi vastavatele teemadele.	pidev	tegevuses

11. ARENGUKAVA ÜLEVAATAMISE JA MUUTMISE KORD

Kooli arengukava koostatakse kolmeks aastaks.

Arengukava koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse eest vastutavaks isikuks on Gaia Kooli direktor.

Kooli arengukava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik. Selleks tuleb esitada kooli juhatajale taotlus kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega.

Kooli arengukava uuendamise või täiendamise algatab direktor, juhul kui see on tingitud

- muudatustest õigusaktides;
- kooli eelarve ja investeringute muutumisel;
- arengukava kehtivusaja täitumisel;
- kooli sisehindamise tulemustest;
- rahulolu-uuringu tulemustest.

Direktor esitab igal aasta kooli pidajale, nõukogule ja õppenõukogule aruande arengukavas ja üldtööplaanis esitatud eesmärkide saavutamise kohta eelmisel õppeaastal.